

BARNAVERNDARSTOFA

Tölulegar upplýsingar frá barnaverndarnefndum 2019

Birt í nóvember 2020.

Efnisyfirlit

<i>Yfirlit yfir töflur</i>	III
<i>Yfirlit yfir myndir</i>	III
INNGANGUR	4
1 YFIRLIT YFIR BARNAVERNDARMÁL	6
1.1 FJÖLDI BARNAVERNDARMÁLA.....	6
1.2 FJÖLDI BARNAVERNDARNEFNDA OG STARFSFÓLKS EFTIR ÍBÚAFJÖLDA Í UMDÆMUM.....	6
1.3 FJÖLDI BARNAVERNDARMÁLA EFTIR LANDSHLUTUM OG STÆRÐ UMDÆMA BARNAVERNDARNEFNDA.....	8
1.4 ALDUR OG KYN BARNA SEM NEFNDIRNAR HÖFÐU TIL MEÐFERÐAR.....	9
1.5 HEIMILISAÐSTÆÐUR BARNA.....	10
1.6 ERLENDUR UPPRUNI BARNA.....	10
2 TILKYNNINGAR TIL BARNAVERNDARNEFNDA	11
2.1 FJÖLDI TILKYNNINGA.....	11
2.2 HVER TILKYNNIR TIL BARNAVERNDARNEFNDA?.....	11
2.3 TILKYNNINGAR SEM BÁRUST Í GEGNUM NEYÐARLÍNUNA 112.....	12
2.4 ÁSTÆÐUR TILKYNNINGA.....	13
2.5 FJÖLDI TILKYNNENDA SEM ÓSKA EFTIR NAFNLEYND.....	14
2.6 FJÖLDI TIKYNNINGA, FJÖLDI BARNA SEM TILKYNNNT VAR UM OG KÖNNUN MÁLS.....	15
2.7 FJÖLDI BARNA SEM TILKYNNNT VAR UM OG HLUTFALL BARNA ÞAR SEM ÁKVEÐIÐ VAR AÐ HEFJA KÖNNUN Í KJÖLFAR TILKYNNINGAR EFTIR LANDSHLUTUM.....	16
2.8 NIÐURSTAÐA KÖNNUNAR.....	17
3 ÚRRÆÐI BARNAVERNDARNEFNDA	18
3.1 SKRIFLEGAR ÁÆTLANIR.....	18
3.2 STUÐNINGSÚRRÆÐI BARNAVERNDARNEFNDA ÁN TÖKU BARNS AF HEIMILI.....	18
3.3 FJÖLDI BARNA SEM RÁÐSTAFað VAR UTAN HEIMILIS.....	18
3.4 BÖRN SEM FÓRU Í FÓSTUR SAMKVÆMT ÁRSSKÝRSLUM BARNAVERNDARNEFNDA.....	19
4 ÚRSKURÐIR OG AÐRAR ÁKVARÐANIR BARNAVERNDARNEFNDA	20
4.1 FORSJÁRSVIPTINGAR.....	20
4.2 UMSAGNIR VEGNA ÆTTLEIÐINGAR.....	21
VIÐAUKI	22
YFIRLIT BARNAVERNDARNEFNDA 2019.....	22

Yfirlit yfir töflur

TAFLA 1-1 YFIRLIT YFIR BARNAVERNDARMÁL	6
TAFLA 1-2 FJÖLDI BARNAVERNDARNEFNDA OG STARFSFÓLKS EFTIR ÍBÚAFJÖLDA Í UMDÆMUM ¹	7
TAFLA 1-3 FJÖLDI BARNAVERNDARMÁLA ¹ EFTIR STÆRÐ UMDÆMA BARNAVERNDARNEFNDA	8
TAFLA 1-4 ALDUR ¹ OG KYN BARNA SEM NEFNDIRNAR HÖFÐU TIL MEÐFERÐAR	9
TAFLA 1-5 HEIMILISAÐSTÆÐUR BARNA ¹	10
TAFLA 1-6 HLUTFALL BARNA AF ERLENDUM UPPRUNA	10
TAFLA 2-1 FJÖLDI TILKYNNINGA	11
TAFLA 2-2 TILKYNNINGAR ¹ TIL BARNAVERNDARNEFNDA	12
TAFLA 2-3 TILKYNNINGAR SEM BÁRUST Í GEGNUM NEYÐARLÍNUNA 112	12
TAFLA 2-4 ÁSTÆÐUR TILKYNNINGA ¹	13
TAFLA 2-5 FJÖLDI BARNA Í YFIRVOFANDI HÆTTU AÐ MATI TILKYNNENDA	14
TAFLA 2-6 FJÖLDI TILKYNNENDA SEM ÓSKA EFTIR NAFNLEYND	14
TAFLA 2-7 YFIRLIT YFIR TILKYNNINGAR, FJÖLDA BARNA OG KANNANIR ¹	15
TAFLA 2-8 FJÖLDI BARNA SEM TILKYNNNT VAR UM OG HLUTFALL BARNA ÞAR SEM ÁKVEÐIÐ VAR AÐ HEFJA KÖNNUN Í KJÖLFAR TILKYNNINGAR EFTIR LANDSHLUTUM	16
TAFLA 2-9 NIÐURSTAÐA KÖNNUNAR	17
TAFLA 2-10 FJÖLDI BARNA SEM RÆTT VAR VIÐ Í KÖNNUN MÁLS	17
TAFLA 3-1 SKRIFLEGAR ÁÆTLANIR	18
TAFLA 3-2 STUÐNINGSSÚRRÆÐI BARNAVERNDARNEFNDA ÁN TÖKU BARNS AF HEIMILI ¹	18
TAFLA 3-3 FJÖLDI BARNA SEM RÁÐSTAFað VAR UTAN HEIMILIS	19
TAFLA 3-4 BÖRN SEM FÓRU Í FÓSTUR SAMKVÆMT ÁRSSKÝRSLUM BARNAVERNDARNEFNDA ¹	19
TAFLA 4-1 FJÖLDI BARNA ÞAR SEM BARNAVERNDARNEFND EÐA DÓMSTÓLAR ÚRSKURÐUÐU OG ÝMSAR ÁKVARÐANIR BARNAVERNDARNEFNDA	20
TAFLA 4-2 KRÖFUR FYRIR DÓMI UM SVIPTINGU FORSJÁR	20
TAFLA 4-3 UMSAGNIR VEGNA ÆTTLEIÐINGAR ¹	21
TAFLA 0-1 BARNAVERNDARNEFNDIR Á ÍSLANDI ÁRIÐ 2019	23

Yfirlit yfir myndir

MYND 1-1 YFIRLIT YFIR BARNAVERNDARMÁL	6
MYND 1-2 ALDURSDREIFING BARNA SEM NEFNDIRNAR HÖFÐU TIL MEÐFERÐAR Á ÁRUNUM 2015–2019	9
MYND 2-1 FJÖLDI TILKYNNINGA	11
MYND 2-2 TILKYNNINGAR TIL BARNAVERNDARNEFNDA	12
MYND 2-3 ÁSTÆÐUR TILKYNNINGA	13
MYND 2-4 YFIRLIT YFIR TILKYNNINGAR, FJÖLDA BARNA OG KANNANIR	15
MYND 4-1 KRÖFUR UM SVIPTINGU FORSJÁR	21

Inngangur

Barnaverndarnefndir sveitarfélaga bera ábyrgð á framkvæmd barnaverndarstarfs í eigin umdæmi og lúta eftirliti Barnaverndarstofu, sem hefur m.a. það hlutverk að samhæfa og efla barnaverndarstarf í landinu. Samantekt sú sem hér er birt tekur til tölulegra upplýsinga vegna ársins 2019 frá barnaverndarnefndum á Íslandi, sem á árinu 2019 voru 27 talsins, með tölulegum samanburði við árin 2015 - 2018. Samkvæmt barnaverndarlögum skulu barnaverndarnefndir fyrir 1. maí ár hvert senda Barnaverndarstofu skýrslu um starfsemi sína á liðnu almanaksári. Byggir samantekt þessi á umræddum skýrslum nefndanna, sem bárust Barnaverndarstofu á tímabilinu 28. febrúar til 7. júlí 2020. Ítarlegri upplýsingar um barnaverndarnefndir landsins koma fram í kafla 1.2. og viðauka I.

Tölurnar, sem fram koma í samantekt þessari sýna meðal annars eftirfarandi:

Barnaverndarmál

Þróun undanfarinna ára hefur verið sú að barnaverndarmálum hefur fjölgað jafnt og þétt, þ.e.a.s. sífellt fleiri tilkynningar leiða til könnunar máls (sjá töflu 2.7). Mál tæplega 67% barna sem tilkynnt var um á árinu 2019 fóru í könnun eða voru opin barnaverndarmál. Þetta hlutfall hefur verið svipað frá árinu 2015, fór hæst í 69% árið 2018. Nýjum könnunum á árinu 2019 fjölgaði um 3,9% miðað við árið á undan, en fjölgunin er 16% frá árinu 2015.

Barnaverndarmálum hefur fjölgað um rúmlega 19% á síðastliðnum fimm árum og nemur sú fjölgun um 927 börnum. Heildarfjöldi barnaverndarmála árið 2019 var 5.740 börn en sú tala segir okkur að barnaverndin á Íslandi hafði til meðferðar rúmlega 7% af heildarfjölda barna á Íslandi á árinu 2019. Hlutfall drengja er aðeins hærra en stúlkna þegar heildarfjöldi barnaverndarmála er skoðaður og hlutfall barna af erlendum uppruna hefur aukist undanfarin ár úr 19,9% á árinu 2015 í 22,7% á árinu 2019. Hlutfallið lækkaði lítillega milli árana 2017 og 2018.

Tilkynningar

Tilkynningum hefur fjölgað jafnt og þétt síðustu ár. Fjöldi tilkynninga á árinu 2019 var 11.370 tilkynningar, sem er rúmlega 11% fjölgun frá árinu á undan. Hins vegar er fjölgunin frá árinu 2015 rúmlega 32%.

Eðli málsins samkvæmt geta árlegar sveiflur á milli sveitarfélaga eða landshluta verið hlutfallslega meiri eða minni en breytingar á milli ára eru á landsvísu. Árið 2019 fjölgaði tilkynningum til dæmis um 6,3% í Reykjavík, um 9,6% í nágrennasveitarfélögum Reykjavíkur og á landsbyggðinni um 19,4%. Ef tímabil síðustu fimm ára er skoðað þá eru sveiflurnar mun meiri, fjölgunin í Reykjavík er 18,5%, 40,6% í nágrennasveitarfélögum Reykjavíkur og 46,9% á landsbyggðinni.

Helstu ástæður tilkynninga skiptust þannig árið 2019 að 42% tilkynninga voru vegna vanrækslu, 26,4% vegna ofbeldis, 30,9% vegna áhættuhegðunar barns og 0,8% þar sem heilsu og lífi ófæddis barns var í hættu. Eru hlutföll milli þessara flokka svipuð og verið hefur síðustu ár.

Á síðustu árum hefur hlutfalli tilkynninga vegna vanrækslu fjölgað jafnt og þétt og var hlutfall þeirra hæst árið 2019 eða 42% af heildarfjölda tilkynninga sama ár. Hlutfall tilkynninga um ofbeldi hækkaði fram til ársins 2017 og var hæst 28,3% en lækkaði lítillega eftir það. Hlutfall tilkynninga vegna áhættuhegðunar barna lækkaði á árinu 2016 og hefur verið á bilinu 30,9% til 32,9% síðan þá. Hlutfall tilkynninga þar sem heilsu eða lífi ófæddis barns er í hættu hefur verið frá úr 0,6% til 1,1%, lækkaði lítillega á árinu 2019.

Þess má einnig geta að hlutfall tilkynninga í floknum „þar af foreldrar í áfengis-og/eða fíkniefnaneyslu hefur hækkað á sl. árum. Hlutfallið var 14,6% á árinu 2019 og hefur ekki verið hærra á samanburðartímabilinu. Hvað varðar heimilisofbeldi þá var hlutfall tilkynninga á árinu 2019 8,9%, en fór hæst í 9,5% á árinu 2016.

Flestar tilkynningar bárust frá lögreglu sem fyrr og tilkynningar frá opinberum aðilum hafa verið yfir 70% tilkynninga sl. fimm ár.

Oft berst fleiri en ein tilkynning vegna sama barns og því gefur fjöldi barna að baki tilkynningunum annað sjónarhorn við mat á stöðu mála. Alls vörðuðu tilkynningar 5.936 börn á árinu 2019 og eru það fleiri börn en árið á undan þegar tilkynningar voru 10.232 og börnin 5.424.

Úrræði

Markmið barnaverndarstarfs er m.a. að styrkja fjölskyldur í uppeldishlutverki sínu og beita viðeigandi úrræðum til verndar einstökum börnum. Það kemur því ekki á óvart að í þorra barnaverndarmála tekst gott samstarf á milli foreldra og barnaverndarnefnda þótt það sé ekki ætíð svo.

Samkvæmt barnaverndarlögum skal barnaverndarnefnd gera skriflega áætlun um meðferð máls ef niðurstaða könnunar hefur leitt í ljós að aðbúnaði, umönnun eða uppeldi barns er áfátt vegna vanrækslu, vanhæfni eða framferðis foreldra eða ef barn stefnir eigin heilsu eða þroska í hættu með hegðun sinni. Gera á skriflega áætlun í máli hvers barns þegar þörf er talin fyrir afskipti (undantekning ef niðurstaða könnunar liggur ekki fyrir í lok árs). Ljóst er að vanhöld eru á því að barnaverndarnefndir geri slíkar áætlanir, en fjöldi áætlana er færri en fjöldi barnaverndarmála gefur til kynna að þær ættu að vera.

Á meðal athyglisverðustu upplýsinga frá barnaverndarnefndum er sú fjölgun sem verður á kröfum um forsjárvíptingar árin 2015-2019. Fjöldi barna þar sem krafa um forsjárvíptingu var gerð fyrir dómi á árinu 2018 var 42 börn, en fækkaði í 27 börn á árinu 2019. Á árunum 2015-2017 voru þau 27-33. Hins vegar varð fækkun á þvingunarráðstöfunum nefndanna og dómstóla á árunum 2018 og 2019 eftir nokkra fjölgun árin á undan.

Fjöldi fósturráðstafana hefur aukist undanfarin ár, en á árinu 2018 fækkaði ráðstöfunum í fóstur úr 111 á árinu 2017 í 80 á árinu 2018. Ráðstöfunum fjölgaði á ný á árinu 2019 þegar þær voru 104.

1 Yfirlit yfir barnaverndarmál

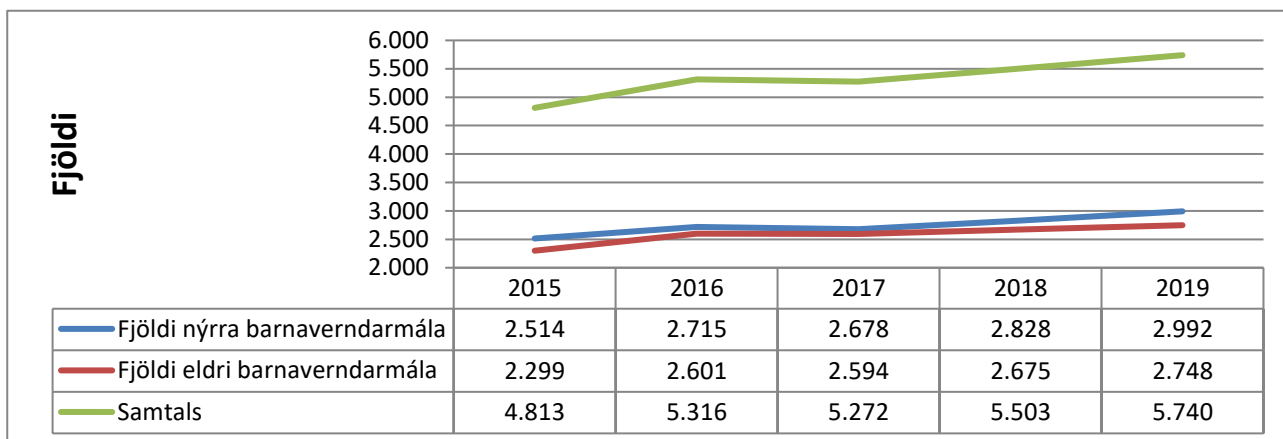
1.1 Fjöldi barnaverndarmála

Tilkynning til barnaverndarnefndar verður að barnaverndarmáli þegar nefndin ákveður kanna efni hennar. Barnaverndarmálum hefur farið fjölgandi frá árinu 2015 og voru þau 5.740 á árinu 2019. Hlutfall nýrra barnaverndarmála var 52,1% af heildarfjölda barnaverndarmála árið 2019.

Tafla 1-1 Yfirlit yfir barnaverndarmál

	2015		2016		2017		2018		2019	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Fjöldi nýrra barnaverndarmála á árinu	2.514	52,2	2.715	51,1	2.678	50,8	2.828	51,4	2.992	52,1
Fjöldi eldri barnaverndarmála	2.299	47,8	2.601	48,9	2.594	49,2	2.675	48,6	2.748	47,9
Samtals barnaverndarmál ¹	4.813	100,0	5.316	100,0	5.272	100,0	5.503	100,0	5.740	100,0

¹Tilkynning til barnaverndarnefndar verður að barnaverndarmáli þegar nefndin ákveður kanna efni hennar.

Mynd 1-1 Yfirlit yfir barnaverndarmál

1.2 Fjöldi barnaverndarnefnda og starfsfólks eftir íbúafjölda í umdæmum

Lög heimila sveitarstjórn í hverju sveitarfélagi að haga skipan barnaverndarmála með ýmsum hætti. Fyrir utan að skipa sérstaka barnaverndarnefnd er heimilt að fela félagsmálanefnd framkvæmd barnaverndarlaga. Einnig er unnt að skipa sameiginlega barnaverndarnefnd með öðrum sveitarfélögum eða á héraðsgrundvelli. Við lok árs 2019 voru barnaverndarnefndirnar 27 og þar af sinntu 16 félagsmála/fjölskyldunefndir verkefnum barnaverndarnefnda. Samkvæmt ákvæðum barnaverndarlaga skal samanlagður íbúafjöldi sveitarfélaga að baki hverri barnaverndarnefnd ekki vera undir 1500.

Fjöldi stöðugilda hefur aukist úr 105,3 á árinu 2017 í 121,55 á árinu 2019 en á sama tíma hefur starfsmönnum fjölgað um 7. Meirihluti starfsfólks barnaverndarnefnda eru konur eða 89,%.

Tafla 1-2 Fjöldi barnaverndarnefnda og starfsfólks eftir íbúafjölda í umdæmum¹

Íbúafj.	2015				2016				2017				2018				2019			
	Fjöldi nefnda	Starfs-menn	Stöðu-gildi	Meðal-fjöldi stöðu-gilda á nefnd	Fjöldi nefnda	Starfs-menn	Stöðu-gildi	Meðal-fjöldi stöðu-gilda á nefnd	Fjöldi nefnda	Starfs-menn	Stöðu-gildi	Meðal-fjöldi stöðu-gilda á nefnd	Fjöldi nefnda	Starfs-menn	Stöðu-gildi	Meðal-fjöldi stöðu-gilda á nefnd	Fjöldi nefnda	Starfs-menn	Stöðu-gildi	Meðal-fjöldi stöðu-gilda á nefnd
Heildarfj.	27	135	98,0	3,6	27	136	100,05	3,7	27	147	105,3	3,9	27	150	113,25	4,2	27	154	121,55	4,5
1000–1999 íbúar	2	2	0,7	0,4	2	2	0,7	0,4	2	4	1,1	0,6	2	5	1,1	0,6	2	4	1,1	0,6
2000–2999 íbúar	2	4	1,2	0,6	2	5	1,3	0,7	2	5	1,3	0,7	2	5	1,5	0,8	2	6	1,25	0,6
3000–3999 íbúar	3	10	3,5	1,2	3	9	3,5	1,2	3	10	4,0	1,3	3	9	3,5	1,2	3	10	4,1	1,4
4000–4999 íbúar	9	28	14,4	1,6	8	25	14,2	1,8	7	23	12,4	1,8	5	18	10,05	2,0	6	24	12,39	2,1
Yfir 5000 íbúar	11	91	78,2	7,1	12	95	80,35	6,7	13	105	86,5	6,7	15	113	97,1	6,5	14	110	102,71	7,3

¹Í barnaverndarlögum er gerð krafa um að barnaverndarnefndir hafi sérhæft starfslið í þjónustu sinni. Leggja ber áherslu á að erfitt er að meta vinnuframlag til barnaverndar sérstaklega, þar sem umrætt starfslið sinnir að jafnaði öðrum verkefnum á sviði félagsþjónustu sveitarfélaga. Upplýsingar um stöðugildi geta verið úr áætlun félagsmálastjóra eða yfirmanna á hverjum tíma og byggjast því á huglægum forsendum frá ári til árs.

1.3 Fjöldi barnaverndarmála eftir landshlutum og stærð umdæma barnaverndarnefnda

Í töflunni kemur fram að barnaverndarnefndir höfðu afskipti af um 66 börnum af hverjum þúsund árið 2017, um 68 börnum á árinu 2018 og um 71 barni af hverjum þúsund árið 2019 (sjá *töflu 1–3*). Meðalfjöldi barnaverndarmála á hver þúsund börn er hæstur hjá sveitarfélögum með 1000–1999 íbúa á árinu 2019, en lægstur hjá sveitarfélögum með 3000–3999 íbúa árið 2019.

Tafla 1-3 Fjöldi barnaverndarmála¹ eftir stærð umdæma barnaverndarnefnda

Íbúafjöldi umdæmis	Fjöldi	Fjöldi	Fjöldi	Fjöldi	Fjöldi	Heildar-	Heildar-	Heildar-	Heildar-	Heildar-	Meðal-	Meðal-	Meðal-	Meðal-	Meðal-	Meðal-	Meðal-	Meðal-	Meðal-	Meðal-
	nefnda	nefnda	nefnda	nefnda	nefnda	fjöldi	fjöldi	fjöldi	fjöldi	fjöldi	fjöldi á	fjöldi á	fjöldi á	fjöldi á	fjöldi á	fjöldi/	fjöldi/	fjöldi/	fjöldi/	fjöldi/
	2015	2016	2017	2018	2019	mála	mála	mála	mála	mála	nefnd	nefnd	nefnd	nefnd	nefnd	þús.	þús.	þús.	þús.	þús.
						2015	2016	2017	2018	2019	2015	2016	2017	2018	2019	börn	börn	börn	börn	börn
1000–1999 íbúar	2	2	2	2	2	24	30	51	91	76	12,0	15,0	25,5	45,5	38,0	31,0	39,6	68,9	126,9	106,4
2000–2999 íbúar	2	2	2	2	2	41	43	39	57	56	20,5	21,5	19,5	28,5	28,0	43,5	45,9	42,9	65,4	63,1
3000–3999 íbúar	3	3	3	3	3	97	118	110	128	127	32,3	39,3	36,7	42,7	42,3	37,2	45,6	42,5	49,6	49,1
4000–4999 íbúar	9	8	7	5	6	588	709	691	474	552	65,3	88,6	98,7	94,8	92,0	62,7	86,5	94,7	91,8	90,1
Yfir 5000 íbúar	11	12	13	15	14	4.063	4.416	4.381	4.753	4.929	369,4	368,0	337,0	316,9	352,1	61,7	65,6	63,6	66,6	69,4
Heildarfjöldi	27	27	27	27	27	4.813	5.316	5.272	5.503	5.740	178,3	196,9	195,3	203,8	212,6	60,5	66,6	65,6	68,2	70,5

¹Hér er átt við fjölda barna/ófæddra barna. Eitt barn = eitt mál.

1.4 Aldur og kyn barna sem nefndirnar höfðu til meðferðar

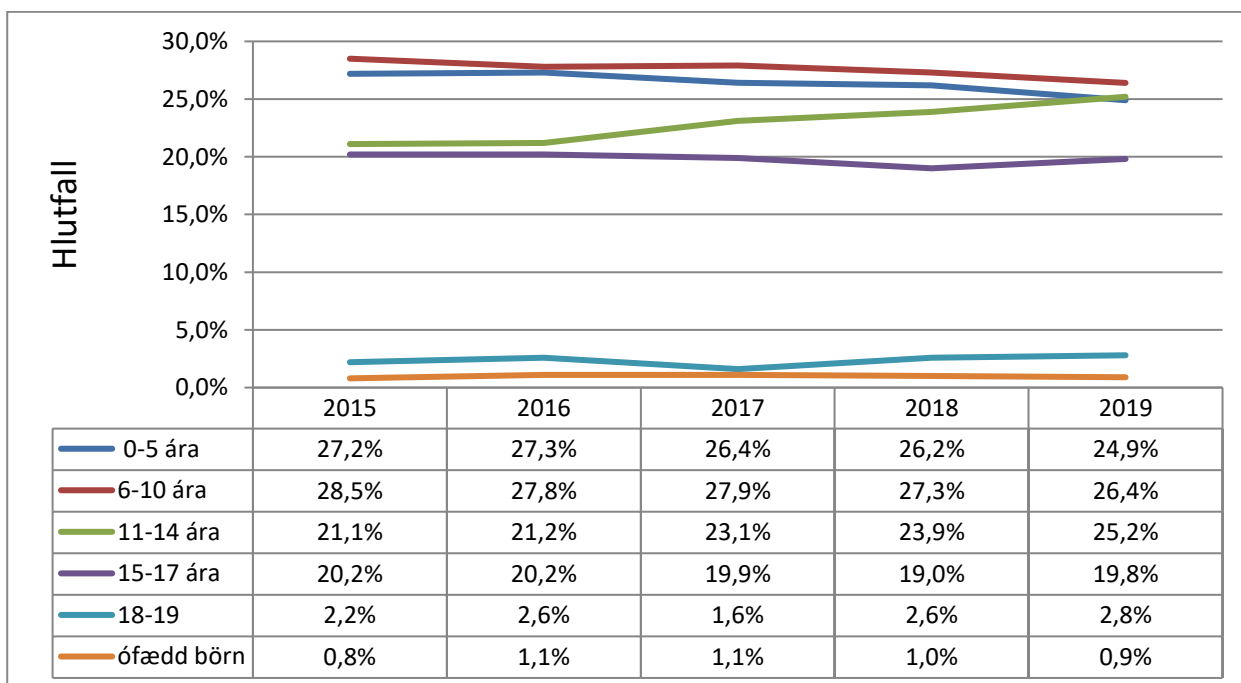
Árið 2018 voru drengir fleiri en stúlkur líkt og á árunum á undan. Árið 2019 var aldurshópurinn 6–10 ára algengastur bæði hjá drengjum og stúlkum, en lítill munur er á þeim aldurshópi og aldurshópnum 0–5 ára. Um 1% barnaverndarmála voru vegna ófæddra barna.

Tafla 1-4 Aldur¹ og kyn barna sem nefndirnar höfðu til meðferðar

	2015		2016		2017		2018		2019	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Drengir 0–5 ára	684	14,2	779	14,7	745	14,1	727	13,2	741	12,9
Drengir 6–10 ára	739	15,4	796	15,0	806	15,3	776	14,1	802	14,0
Drengir 11–14 ára	520	10,8	605	11,4	655	12,4	717	13,0	774	13,5
Drengir 15–17 ára	438	9,1	511	9,6	517	9,8	548	10,0	600	10,5
Drengir 18–19 ára ¹	48	1,0	58	1,1	40	0,8	76	1,4	79	1,4
Drengir alls	2.429	50,5	2.749	51,7	2.763	52,4	2.844	51,7	2.996	52,2
Stúlkur 0–5 ára	625	13,0	672	12,6	649	12,3	714	13,0	690	12,0
Stúlkur 6–10 ára.	632	13,1	680	12,8	665	12,6	724	13,2	713	12,4
Stúlkur 11–14 ára	495	10,3	520	9,8	564	10,7	600	10,9	675	11,8
Stúlkur 15–17 ára	532	11,1	561	10,6	530	10,1	499	9,1	535	9,3
Stúlkur 18–19 ára ²	60	1,2	78	1,5	44	0,8	67	1,2	82	1,4
Stúlkur alls	2.344	48,7	2.511	47,2	2.452	46,5	2.604	47,3	2.695	47,0
Ófædd börn	40	0,8	56	1,1	57	1,1	55	1,0	49	0,9
Samtals	4.813	100,0	5.316	100,0	5.272	100,0	5.503	100,0	5.740	100,0

¹Aldur barns er miðaður við fæðingarár, t.d. eru 18 ára börn þau börn sem verða 18 ára á því ári sem fjallað er um.

²Barnaverndaryfirvöld geta ákveðið, með samþykki ungmennis, að ráðstafanir sem gerðar eru á grundvelli barnaverndarlaga haldist eftir að þau eru orðin 18 ára, allt til 20 ára aldris.

Mynd 1-2 Aldursdreifing barna sem nefndirnar höfðu til meðferðar á árunum 2015–2019

1.5 Heimilisaðstæður barna

Tafla 1-5 Heimilisaðstæður barna¹

	2015		2016		2017		2018		2019	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Hjá kynforeldrum	1.696	35,5	1.974	37,5	2.058	39,5	2.112	38,8	2.223	39,1
Hjá móður	2.004	42,0	1.964	37,3	1.814	34,8	1.906	35,0	2.064	36,3
Hjá föður	228	4,8	236	4,5	501	9,6	233	4,3	491	8,6
Til skiptis hjá móður/föður	98	2,1	233	4,4	236	4,5	257	4,7	262	4,6
Hjá móður og stjúpfóreltri	412	8,6	505	9,6	103	2,0	484	8,9	111	1,9
Hjá föður og stjúpfóreltri	67	1,4	103	2,0	250	4,8	98	1,8	300	5,3
Hjá fösturfóreltrum	165	3,5	150	2,9	71	1,4	137	2,5	62	1,1
Hjá kjörforeldrum	3	0,1	2	0,0	129	2,5	1	0,0	126	2,2
Hjá ættingjum	48	1,0	63	1,2	0	0,0	65	1,2	0	0,0
Á stofnun	2	0,0	15	0,3	18	0,3	9	0,2	17	0,3
Annars staðar	50	1,0	15	0,3	35	0,7	146	2,7	35	0,6
Samtals fjöldi barna	4.773	100,0	5.260	100,0	5.215	100,0	5.448	100,0	5.691	100,0

¹Ekki eru skráðar heimilisaðstæður ófæddra barna

1.6 Erlendur uppruni barna

Tafla 1-6 Hlutfall barna af erlendum uppruna

	2015	2016	2017	2018	2019
	%	%	%	%	%
Hlutfall barna af erlendum uppruna ¹	19,9	21,0	22,1	21,5	22,7
Hlutfall barna af erlendum uppruna á Íslandi ²	18,0	18,7	19,6	20,6	21,5

¹Með erlendum uppruna er átt við börn sem eiga a.m.k. annað foreldri af erlendum uppruna.

²Skv. tölum Hagstofu Íslands, innflytjendur, önnur kynslóð innflytjenda eða börn þar sem annað foreldrið var erlent. Miðað er við stöðu við upphaf hvers árs.

2 Tilkynningar til barnaverndarnefnda

Í barnaverndarlögum er kveðið á um þá skyldu manna að tilkynna barnaverndarnefnd ef þeir verða þess vísir að barni sé misboðið, uppeldi þess vanrækt eða aðbúnaði þess sé svo áfátt að barninu geti stafað hættu af. Sama gildir ef ástæða er til að ætla að heilsu eða lífi ófæddis barns sé stefnt í hættu með óviðunandi eða háskalegu líferni þungaðrar konu

Sérstakar skyldur hafa þeir, sem stöðu sinnar vegna eru líklegir til að þekkja til aðstæðna barna til að gera barnaverndarnefnd viðvart.

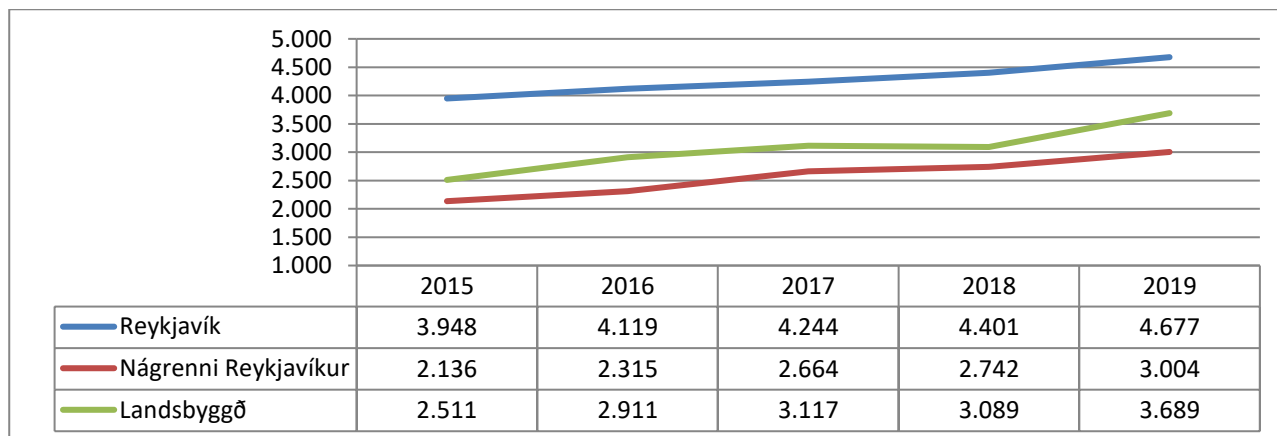
2.1 Fjöldi tilkynninga

Fjöldi tilkynninga á árinu 2019 var 11.370 og er það fjölgun frá árinu á undan um 11,1%. Tilkynningum hefur hins vegar fjölgað um 32,3% frá árinu 2015.

Tafla 2-1 Fjöldi tilkynninga

Skipting eftir landsvæðum	2015		2016		2017		2018		2019	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Reykjavík	3.948	45,9	4.119	44,1	4.244	42,3	4.401	43,0	4.677	41,1
Nágrenni Reykjavíkur ¹	2.136	24,9	2.315	24,8	2.664	26,6	2.742	26,8	3.004	26,4
Landsbyggð	2.511	29,2	2.911	31,2	3.117	31,1	3.089	30,2	3.689	32,5
Samtals	8.595	100,0	9.345	100,0	10.025	100,0	10.232	100,0	11.370	100,0

¹Með nágrenni Reykjavíkur er átt við Hafnarfjörð, Garðabæ, Kópavog, Seltjarnarnes, Mosfellsbæ og Kjósarhrepp.

Mynd 2-1 Fjöldi tilkynninga

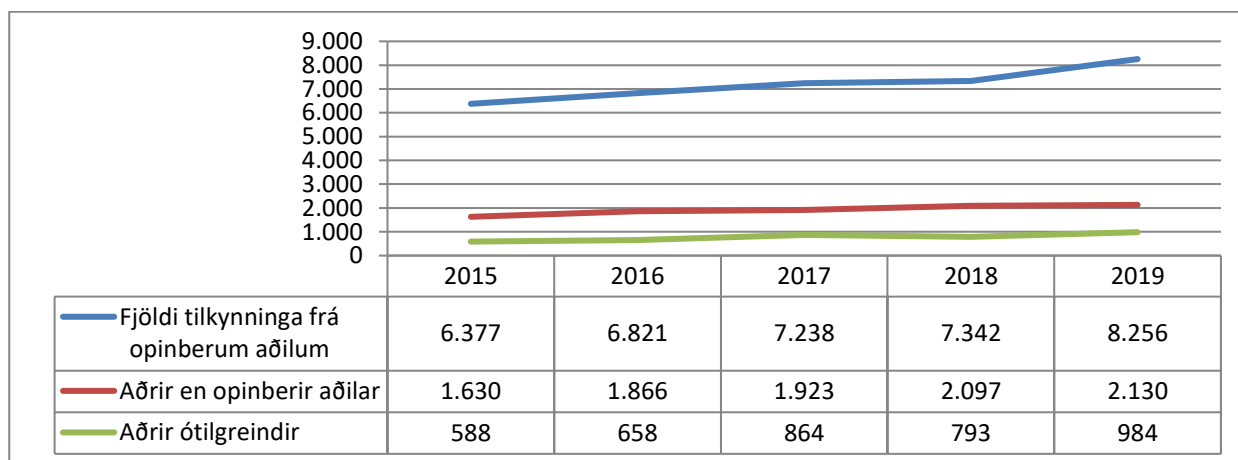
2.2 Hver tilkynnir til barnaverndarnefnda?

Hlutfall tilkynninga frá lögreglu hefur farið lakkandi undanfarin ár, var 44,8% tilkynninga á árinu 2015 en á árinu 2019 var hlutfall tilkynninga frá lögreglu 41,8% (sjá töflu 2–2). Þar kemur einnig fram að á árinu 2019 var 72,6% tilkynninga sem barst barnaverndarnefndum frá opinberum aðilum og vega tilkynningar frá lögreglu þungst.

Tafla 2-2 Tilkynningar¹ til barnaverndarnefnda

	2015		2016		2017		2018		2019	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Hver tilkynnir?										
Lögregla	3.847	44,8	4.099	43,9	4.288	42,8	4.362	42,6	4.754	41,8
Skólaþjónusta	1.006	11,7	1.167	12,5	1.252	12,5	1.352	13,2	1.631	14,3
Leikskóli/dagforeldri	171	2,0	261	2,8	228	2,3	214	2,1	234	2,1
Heilbrigðisþjónusta	907	10,6	868	9,3	1.026	10,2	1.031	10,1	1.139	10,0
Önnur barnaverndarnefnd	188	2,2	191	2,0	195	1,9	137	1,3	191	1,7
Félagsþjónusta/þjónustumiðstöð	258	3,0	235	2,5	249	2,5	246	2,4	307	2,7
Opinberir aðilar samtals	6.377	74,2	6.821	73,0	7.238	72,2	7.342	71,8	8.256	72,6
Foreldrar barns	671	7,8	731	7,8	748	7,5	823	8,0	782	6,9
Ættingjar	461	5,4	447	4,8	507	5,1	552	5,4	524	4,6
Barn leitaði sjálf til bvn.	37	0,4	53	0,6	73	0,7	49	0,5	60	0,5
Nágrannar	461	5,4	635	6,8	595	5,9	673	6,6	764	6,7
Aðrir en opinberir aðilar samtals	1.630	19,0	1.866	20,0	1.923	19,2	2.097	20,5	2.130	18,7
Aðrir ótilgreindir	588	6,8	658	7,0	864	8,6	793	7,8	984	8,7
Heildarfjöldi tilkynninga	8.595	100,0	9.345	100,0	10.025	100,0	10.232	100,0	11.370	100,0

¹Fleiri en ein tilkynning getur hafa borist um sama barn.

Mynd 2-2 Tilkynningar til barnaverndarnefnda

2.3 Tilkynningar sem bárust í gegnum Neyðarlínuna 112

Tafla 2-3 Tilkynningar sem bárust í gegnum Neyðarlínuna 112

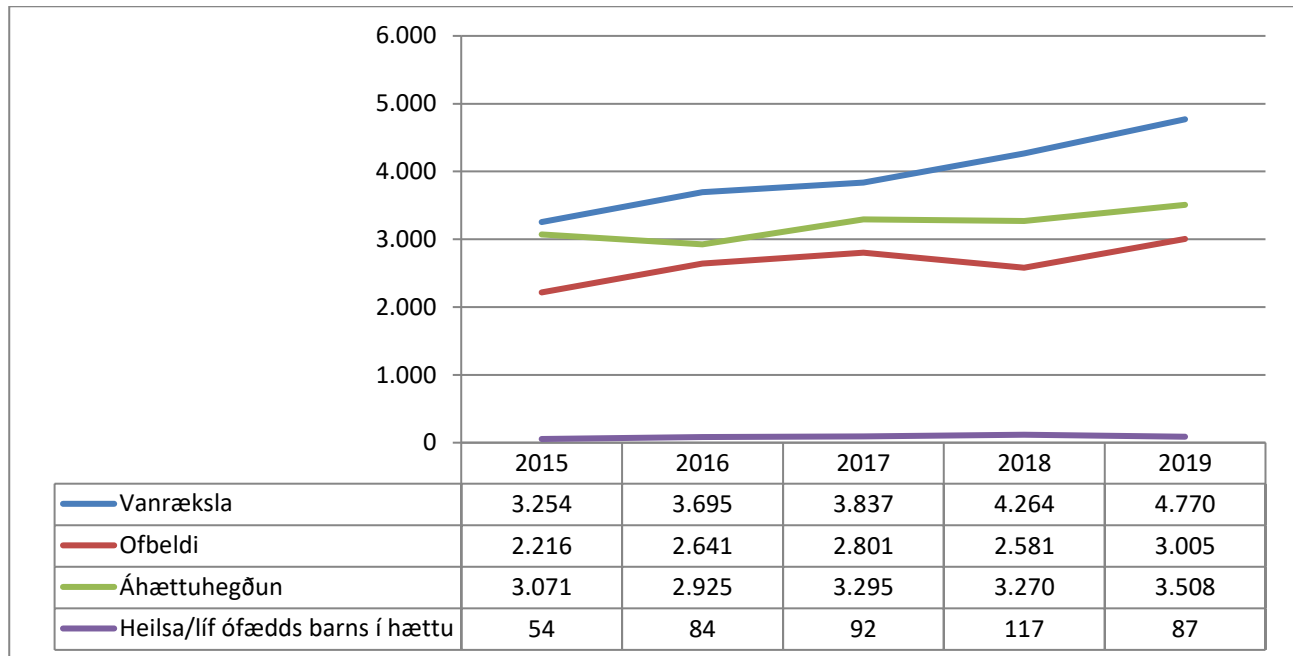
	2015		2016		2017		2018		2019	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Tilkynningar til barnaverndarnefnda ¹	658	7,7 ²	1.005	10,8 ²	1.007	10,0 ²	1.102	10,8 ²	1.136	10,0 ²

¹Barnaverndarstofa er í samstarfi við Neyðarlínuna 112 um móttöku tilkynninga til barnaverndarnefnda.

²Hlutfall af heildarfjölda tilkynninga til barnaverndarnefnda.

2.4 Ástæður tilkynninga

Tilkynningum vegna vanrækslu, ofbeldi og áhættuhegðunar fjölgar, en fækkar örlítið í floknum heilsa/líf ófædds barns í hættu.

Mynd 2-3 Ástæður tilkynninga

Tafla 2-4 Ástæður tilkynninga¹

Ástæður tilkynninga	2015		2016		2017		2018		2019	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Vanræksla	3.254	37,9	3.695	39,5	3.837	38,3	4.264	41,7	4.770	42,0
Drengir	1.682	19,6	1.953	20,9	2.030	20,2	2.219	21,7	2.379	20,9
Stúlkur	1.572	18,3	1.742	18,6	1.807	18,0	2.045	20,0	2.391	21,0
Líkamleg vanræksla	200	2,3	224	2,4	226	2,3	210	2,1	207	1,8
Drengir	109	1,3	133	1,4	155	1,5	109	1,1	109	1,0
Stúlkur	91	1,1	91	1,0	71	0,7	101	1,0	98	0,9
Vanræksla varðandi umsjón og eftirlit	2.640	30,7	3.075	32,9	3.305	33,0	3.664	35,8	4.169	36,7
Drengir	1.344	15,6	1.622	17,4	1.725	17,2	1.874	18,3	2.066	18,2
Stúlkur	1.296	15,1	1.453	15,5	1.580	15,8	1.780	17,4	2.103	18,5
Þar af foreldrar í áfengis- og fíkniefnaneyslu	996	11,6	1.005	10,8	1.245	12,4	1.426	13,9	1.658	14,6
Drengir	505	5,9	514	5,5	632	6,3	726	7,1	822	7,2
Stúlkur	491	5,7	491	5,3	613	6,1	700	6,8	836	7,4
Vanræksla varðandi nám	185	2,2	231	2,5	178	1,8	212	2,1	217	1,9
Drengir	103	1,2	132	1,4	100	1,0	125	1,2	127	1,1
Stúlkur	82	1,0	99	1,1	78	0,8	87	0,9	90	0,8
Tilfinningaleg vanræksla	400	4,7	333	3,6	282	2,8	340	3,3	346	3,0
Drengir	200	2,3	174	1,9	159	1,6	173	1,7	164	1,4
Stúlkur	200	2,3	159	1,7	123	1,2	167	1,6	182	1,6

Ástæður tilkynninga	2015		2016		2017		2018		2019	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Ofbeldi	2.216	25,8	2.641	28,3	2.801	27,9	2.581	25,2	3.005	26,4
Drengir	1.013	11,8	1.283	13,7	1.328	13,2	1.251	12,2	1.482	13,0
Stúlkur	1.203	14,0	1.358	14,5	1.473	14,7	1.330	13,0	1.523	13,4
Tilfinningalegt ofbeldi	1.282	14,9	1.686	18,0	1.710	17,1	1.595	15,6	1.930	17,0
Drengir	622	7,2	850	9,1	858	8,6	787	7,7	980	8,6
Stúlkur	660	7,7	836	8,9	852	8,5	808	7,9	950	8,4
Þar af heimilisofbeldi	676	7,9	889	9,5	883	8,8	803	7,8	1.017	8,9
Drengir	325	3,8	441	4,7	435	4,3	382	3,7	510	4,5
Stúlkur	351	4,1	448	4,8	448	4,5	421	4,1	507	4,5
Líkamlegt ofbeldi	491	5,7	571	6,1	694	6,9	611	6,0	692	6,1
Drengir	281	3,3	325	3,5	386	3,9	349	3,4	402	3,5
Stúlkur	210	2,4	246	2,6	308	3,1	262	2,6	290	2,6
Kynferðislegt ofbeldi	460	5,4	452	4,8	449	4,5	448	4,4	470	4,1
Drengir	127	1,5	131	1,4	110	1,1	144	1,4	145	1,3
Stúlkur	333	3,9	321	3,4	339	3,4	304	3,0	325	2,9
Áhættuhegðun	3.071	35,7	2.925	31,3	3.295	32,9	3.270	32,0	3.508	30,9
Drengir	1.863	21,7	1.920	20,5	2.151	21,5	2.057	20,1	2.362	20,8
Stúlkur	1.208	14,1	1.005	10,8	1.144	11,4	1.213	11,9	1.146	10,1
Neysla barns á vímuefnum	570	6,6	573	6,1	552	5,5	603	5,9	731	6,4
Drengir	332	3,9	332	3,6	321	3,2	357	3,5	471	4,1
Stúlkur	238	2,8	241	2,6	231	2,3	246	2,4	260	2,3
Barn stefnir eigin heilsu og þroska í hættu	1.180	13,7	1.071	11,5	1.277	12,7	1.309	12,8	1.250	11,0
Drengir	621	7,2	629	6,7	715	7,1	660	6,5	742	6,5
Stúlkur	559	6,5	442	4,7	562	5,6	649	6,3	508	4,5
Afbrot barns	778	9,1	690	7,4	813	8,1	654	6,4	722	6,4
Drengir	518	6,0	512	5,5	612	6,1	486	4,7	562	4,9
Stúlkur	260	3,0	178	1,9	201	2,0	168	1,6	160	1,4
Barn beitir ofbeldi	436	5,1	457	4,9	500	5,0	548	5,4	626	5,5
Drengir	341	4,0	374	4,0	421	4,2	459	4,5	487	4,3
Stúlkur	95	1,1	83	0,9	79	0,8	89	0,9	139	1,2
Erfiðleikar barns í skóla, skólasókn áfátt	166	1,9	234	2,5	253	2,5	263	2,6	340	3,0
Drengir	80	0,9	135	1,4	150	1,5	159	1,6	212	1,9
Stúlkur	86	1,0	99	1,1	103	1,0	104	1,0	128	1,1
Heilsa eða líf ófæddis barns í hættu	54	0,6	84	0,9	92	0,9	117	1,1	87	0,8
Heildarfjöldi tilkynninga samtals	8.595	100	9.345	100	10.025	100	10.232	100	11.370	100

Aðeins er merkt við eina aðalástæðu fyrir hverja tilkynningu. Hins vegar má merkja við fleiri undirástæður, t.d. innan vanrækslu. Ef ein tilkynning berst um vanrækslu skal merkja við vanrækslu sem aðalflokk en merkja má t.d. við bæði líkamlega vanrækslu og tilfinningalega. Samanlagður fjöldi aðalflokka fjögurra stemmir því við fjölda tilkynninga en fjöldi innan hvers aðalflokks þarf ekki að stemma við heildartöluna.

Tafla 2-5 Fjöldi barna í yfirvofandi hættu að mati tilkynnenda

	2015		2016		2017		2018		2019	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Fjöldi barna í yfirvofandi hættu að mati tilkynnenda	428	8,9 ¹	530	10,0 ¹	421	8,0 ¹	515	9,5 ¹	664	11,2 ¹

¹Hlutfall af fjölda barna sem tilkynnt var um

2.5 Fjöldi tilkynnenda sem óska eftir nafnleynd

Tafla 2-6 Fjöldi tilkynnenda sem óska eftir nafnleynd

	2015		2016		2017		2018		2019	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Fjöldi tilkynnenda sem óska eftir nafnleynd á grundvelli 16. gr. barnaverndarlaga	1.002	11,7	1.186	12,7	1.209	12,1	1.321	12,9	1.544	13,6

2.6 Fjöldi tilkynninga, fjöldi barna sem tilkynnt var um og könnun máls

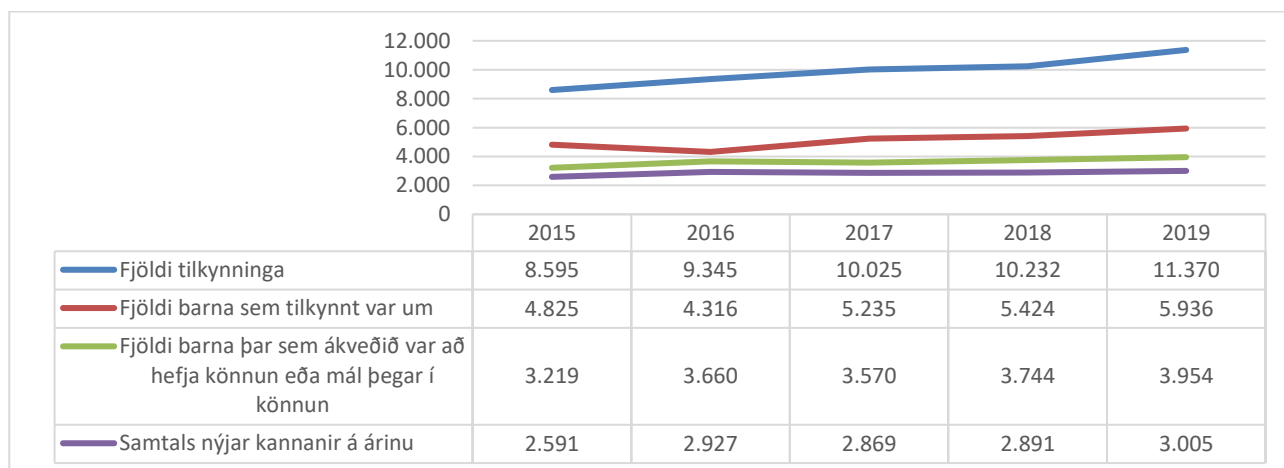
Fjöldi tilkynninga á árinu 2019 var 11.370 og er það fjölgun frá árinu á undan um 11,1%. Fjöldi barna sem tilkynnt var um árið 2019 var 5.936 börn og er það fjölgun um 9,4% frá árinu á undan. Hlutfall drengja er herra öll árin. Mismunur á heildarfjölda stúlkna og drengja og heildarfjölda barna skýrist af því að tilkynningar geta borist um ófædd börn. Á árinu 2019 var hlutfall ófæddra barna rúmlega 1%, sem er svipað hlutfall og árin á undan. Af þeim 5.936 börnum sem tilkynnt var um á árinu 2019 voru 3.954 börn þar sem mál var þegar í könnun (opið mál) eða ákveðið var að hefja nýja könnun, sem er 66,6% af þeim börnum sem tilkynnt var um. Nýjar kannanir vegna tilkynninga voru 2.934 eða 49,4%. Barnaverndarnefnd getur tekið ákvörðun um að hefja könnun á grundvelli 21. gr. bvl. vegna annarra upplýsinga en tilkynninga og var það gert í 71 tilviki á árinu 2019. Heildarfjöldi nýrra kannana hjá barnaverndarnefndum á árinu 2019 var því 3.005 kannanir.

Tafla 2-7 Yfirlit yfir tilkynningar, fjölda barna og kannanir¹

	2015		2016		2017		2018		2019	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Fjöldi tilkynninga	8.595	100,0	9.345	100,0	10.025	100,0	10.232	100,0	11.370	100,0
Drengir	4.558	53,0	5.158	55,2	5.533	55,2	5.523	54,0	6.116	53,8
Stúlkur	3.983	46,3	4.109	44,0	4.403	43,9	4.602	45,0	5.167	45,4
Fjöldi barna sem tilkynnt var um	4.825	100,0	5.316	100,0	5.235	100,0	5.424	100,0	5.936	100,0
Drengir	2.546	52,8	2.918	54,9	2.856	54,6	2.979	54,9	3.192	53,8
Stúlkur	2.237	46,4	2.340	44,0	2.320	44,3	2.391	44,1	2.692	45,4
Fjöldi barna þar sem ákveðið var að hefja könnun, eða mál þegar í könnun (opið mál) ²	3.219	66,7	3.660	68,8	3.570	68,2	3.744	69,0	3.954	66,6
Drengir	1.617	50,2	1.910	52,2	1.863	52,2	1.993	53,2	2.082	52,7
Stúlkur	1.565	48,6	1.699	46,4	1.656	46,4	1.696	45,3	1.833	46,4
Þar af nýjar kannanir á árinu	2.528	52,4	2.873	54,0	2.805	53,6	2.825	52,1	2.934	49,4
Drengir	1.244	49,2	1.470	51,2	1.444	51,5	1.471	52,1	1.517	51,7
Stúlkur	1.248	49,4	1.356	47,2	1.315	46,9	1.314	46,5	1.384	47,2
Barnaverndarnefnd getur tekið ákvörðun um að hefja könnun á grundvelli 21. gr. bvl. vegna annarra upplýsinga en tilkynninga	63	–	54	–	64	–	66	–	71	–
Samtals nýjar kannanir á árinu	2.591	–	2.927	–	2.869	–	2.891	–	3.005	–

¹Mismunurinn á heildarfjölda stúlkna og drengja og heildarfjölda tilkynninga/barna skýrist af því að tilkynningar geta borist um ófædd börn.

²Fái barnaverndarnefnd rökstuddan grun um að líkamlegri eða andlegri heilsu barns eða þroska geti verið hættu búin sökum framferðis, vanrækslu eða vanhæfni foreldra eða að barn stefni heilsu sinni eða þroska í hættu með hegðun sinni, er nefndinni skylt að kanna málið án tafar. Nefndin skal hafa það að markmiði að afla sem gleggstra upplýsinga um hagi þess barns sem í hlut á og getur í því skyni leitað aðstoðar sérfræðinga. Foreldrum eða forsjármönnum barns er skylt að veita liðsinni sitt svo að könnun máls geti gengið greiðlega fyrir sig.

Mynd 2-4 Yfirlit yfir tilkynningar, fjölda barna og kannanir

2.7 Fjöldi barna sem tilkynnt var um og hlutfall barna þar sem ákveðið var að hefja könnun í kjölfar tilkynningar eftir landshlutum

Tafla 2-8 Fjöldi barna sem tilkynnt var um og hlutfall barna þar sem ákveðið var að hefja könnun í kjölfar tilkynningar eftir landshlutum

	2015				2016				2017				2018				2019			
	Fj. barna sem tilkynnt var um	Fj. barna könnun/ mál í könnun/ meðferð (%)	Hlutf. mál í könnun/ meðferð (%)	Þar af nýjar kannani r (%)	Fj. barna sem tilkynnt var um	Fj. barna könnun/ mál í könnun/ meðferð (%)	Hlutf. mál í könnun/ meðferð (%)	Þar af nýjar kannani r (%)	Fj. barna sem tilkynnt var um	Fj. barna könnun/ mál í könnun/ meðferð (%)	Hlutf. mál í könnun/ meðferð (%)	Þar af nýjar kannani r (%)	Fj. barna sem tilkynnt var um	Fj. barna könnun/ mál í könnun/ meðferð (%)	Hlutf. mál í könnun/ meðferð (%)	Þar af nýjar kannani r (%)	Fj. barna sem tilkynnt var um	Fj. barna könnun/ mál í könnun/ meðferð (%)	Hlutf. mál í könnun/ meðferð (%)	Þar af nýjar kannani r (%)
Reykjavík	1.868	1.156	61,9	44,6	1.953	1.201	61,5	45,4	1.730	1.193	69,0	49,4	1.756	1.162	66,2	43,5	1.978	1.334	67,4	43,1
Nágr. Rvk ¹	1.321	881	66,7	58,7	1.456	1.074	73,8	62,6	1.543	995	64,5	54,4	1.592	1.062	66,7	55,3	1.707	1.027	60,2	50,6
Landsb.	1.636	1.182	72,2	56,2	1.907	1.385	72,6	56,4	1.962	1.382	70,4	56,6	2.076	1.520	73,2	56,8	2.251	1.593	70,8	54,1
Samtals	4.825	3.219	66,7	52,4	5.316	3.660	68,8	54,0	5.235	3.570	68,2	53,6	5.424	3.744	69,0	52,1	5.936	3.954	66,6	49,4

¹Nágrenni Reykjavíkur tilheyrir öll sveitarfélög á höfuðborgarsvæðinu nema Reykjavík; Hafnarfjörður, Garðabær, Kópavogur, Seltjarnarnes, Mosfellsbær og Kjósarhreppur.

2.8 Niðurstaða könnunar

Tafla 2-9 Niðurstaða könnunar

	2015		2016		2017		2018		2019	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Ekki talin þörf á ráðstöfunum/úrræðum á grundvelli barnaverndarlaga	1.360	52,5%	1.579	53,9%	1.656	57,7%	1.578	54,6	1.546	51,5
Þörf á ráðstöfunum/úrræðum á grundvelli barnaverndarlaga	1.052	40,6%	1.078	36,8%	1.085	37,8%	1.108	38,3	1.089	36,2
Niðurstaða könnunar lá ekki fyrir	179	6,9%	270	9,2%	128	4,5%	205	7,1	370	12,3
Samtals	2.591	100,0	2.929	100,0	2.869	100,0	2.891	100,0	3.005	100,0

Tafla 2-10 Fjöldi barna sem rætt var við í könnun máls

	2015		2016		2017		2018		2019	
	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%	Fjöldi	%
Rætt við barn við könnun máls	1.742	67,2	1.798	61,4	1.810	63,1	1.948	67,4	1.986	66,1

3 Úrræði barnaverndarnefnda

3.1 Skriflegar áætlanir

Í töflu 2.9 kemur fram að á árinu 2019 var niðurstaða könnunar hjá 1.089 börnum að þörf var á úrræðum á grundvelli barnaverndarlaga. Á árinu 2019 gerður barnaverndarnefndir 2.088 skriflegar áætlanir, hluti þeirra áætlana var vegna mála sem hófust fyrir en á árinu 2019.

Tafla 3-1 Skriflegar áætlanir

	2015	2016	2017	2018	2019
	Fjöldi	Fjöldi	Fjöldi	Fjöldi	Fjöldi
Skriflegar áætlanir ¹	1.855	1.939	1.898	2.061	2.088

¹Samkvæmt barnaverndarlögum skal barnaverndarnefnd gera skriflega áætlun um meðferð máls ef niðurstaða könnunar hefur leitt í ljós að aðbúnaði, umönnun eða uppeldi barns er áfátt vegna vanrækslu, vanhæfni eða framferðis foreldra eða ef barn stefnir eigin heilsu eða þroska í hættu með hegðun sinni. Gera á skriflega áætlun í máli hvers barns þegar þörf er talin fyrir afskipti (undantekning ef niðurstaða könnunar liggur ekki fyrir í lok árs).

3.2 Stuðningsúrræði barnaverndarnefnda án töku barns af heimili

Börnum sem fá stuðningsúrræði frá barnaverndarnefnd hefur fjölgað undanfarin ár. Algengast er að gripið sé til þess úrræðis að leiðbeina foreldrum um uppeldi og aðbúnað barns.

Tafla 3-2 Stuðningsúrræði barnaverndarnefnda án töku barns af heimili¹

	2015	2016	2017	2018	2019
Barni og foreldrum leiðbeint	1.248	1.382	1.304	1.491	1.343
Tilsjónarmaður, persónulegur ráðgjafi eða stuðningsfjölkskylda	552	560	480	661	692
Foreldrar/þunguð kona aðstoðuð við að leita sér meðferðar	294	339	422	507	600
Barni útvegaður viðeigandi stuðningur/meðferð	584	668	535	623	599
Önnur aðstoð	320	283	391	403	474
Samtals	2.998	3.232	3.132	3.685	3.708
Fjöldi barna	1.696	1.873	1.796	2.060	2.087
Drengir	49,4%	50,8%	54,0%	53,7%	51,5%
Stúlkur	49,4%	47,4%	44,3%	45,0%	47,4%
Ófædd börn	1,2%	1,8%	1,7%	1,3%	1,1%

¹Þegar könnun leiðir í ljós að aðgerða barnaverndarnefndar er þörf, skal nefndin leitast við að veita aðstoð í samvinnu við foreldra og eftir atvikum barnið sjálft. Úrræði barnaverndarnefnda til stuðnings við börn og fjölkskyldur þeirra eru margvísleg og algengt er að fleiri en einu þeirra sé beitt í máli sama barns.

3.3 Fjöldi barna sem ráðstafað var utan heimilis

Hér er verið að fjalla um fjölda barna sem ráðstafað var í tiltekið úrræði, ekki fjölda ráðstafana (þ.e. ákvarðana um vistun). Sama barni getur verið ráðstafað utan heimilis á mismunandi forsendum (með samþykki, úrskurði barnaverndarnefndar eða úrskurði dómstóla) innan ársins. Hér er um að ræða vistanir sem gerðar eru með samþykki foreldra og eftir atvikum barns (eru stuðningsúrræði) og vistanir án samþykkis (þvingunarráðstafanir), sjá nánar í *töflu 4-1*.

Tafla 3-3 Fjöldi barna sem ráðstafað var utan heimilis

	2015	2016	2017	2018	2019
Úrræði á ábyrgð sveitarfélaga¹					
Vistheimili	87	65	63	69	110
Sambýli/fjölskylduheimili	8	5	1	2	0
Einkaheimili (sem starfrækt er allt árið)	23	46	32	38	56
Önnur úrræði (t.d. tímab. vistun hjá ættingjum eða öðrum)	107	143	129	169	145
Hjá foreldri sem barn býr ekki hjá, en fer með sameiginlega forsjá (67. gr. b vbl.)	22	14	17	36	22
Fósturheimili ²	142	137	127	105	131
Úrræði á ábyrgð ríkisins³					
Stuðlar, lokuð deild (neyðarvistun)	84	99	86	83	82
Stuðlar, greiningar- og meðferðardeild	27	27	29	26	21
Meðferðarheimili	17	23	20	14	13

¹ Barni getur verið ráðstafað í fleiri en eitt úrræði á sama árinu og oftast en einu sinni í sama úrræðið. Hér er átt við fjölda barna sem ráðstafað var tiltekið ár, ekki fjölda ráðstafana og ekki öll börn sem vistuð voru utan heimilis. Hér er um að ræða vistanir sem gerðar eru með samþykki foreldra og eftir atvikum barns (eru stuðningsúrræði) og vistanir án samþykkis (þvingunarráðstafanir), sjá nánar í *töflu 4-1*.

² Hér er um að ræða fjölda barna sem ráðstafað var í fóstur á árinu auk barna þar sem tímabundnu fóstri var breytt í varanlegt fóstur, sjá nánar í töflu 3-4. Sama barni getur verið ráðstafað oftast en einu sinni á sama ári. Hér er átt við fjölda barna sem var ráðstafað tiltekið ár, ekki fjölda ráðstafana og ekki öll börn sem vistuð voru utan heimilis.

³ Barni getur verið ráðstafað í fleiri en eitt úrræði á sama árinu og oftast en einu sinni í sama úrræðið. Þannig getur barn t.d. fyrst farið á lokaða deild Stuðla, síðan á greiningar- og meðferðardeild Stuðla og loks á meðferðarheimili. Hér er átt við fjölda barna sem var ráðstafað tiltekið ár, ekki fjölda ráðstafana og ekki öll börn sem vistuð voru utan heimilis.

3.4 Börn sem fóru í fóstur samkvæmt ársskýrslum barnaverndarnefnda

Barnaverndarnefnd ber að tilkynna allar fósturráðstafanir til Barnaverndarstofu. Um er að ræða þrenns konar ráðstafanir, tímabundið fóstur, varanlegt fóstur og styrkt fóstur. Á árinu 2019 var 104 börnum ráðstafað í fóstur, auk þess sem tímabundið fóstur breyttist í varanlegt fóstur hjá 27 börnum á árinu.

Tafla 3-4 Börn sem fóru í fóstur samkvæmt ársskýrslum barnaverndarnefnda¹

	2015	2016	2017	2018	2019
Varanlegt fóstur					
Barni ráðstafað <u>varanlega</u> til skyldmenna	10	6	2	11	12
Barni ráðstafað <u>varanlega</u> til vandalausra	11	15	15	1	13
Tímabundið fóstur breyttist í varanlegt fóstur	26	24	16	25	27
Samtals	47	45	33	37	52
Tímabundið fóstur					
Barni ráðstafað <u>tímabundið</u> til skyldmenna	26	19	15	14	17
Barni ráðstafað <u>tímabundið</u> til vandalausra	50	56	68	38	53
Samtals	76	75	83	52	70
Styrkt fóstur					
Barni ráðstafað í <u>styrkt</u> fóstur til skyldmenna	0	0	0	0	0
Barni ráðstafað í <u>styrkt</u> fóstur til vandalausra	19	17	11	16	9
Samtals	19	17	11	16	9

¹ Um *varanlegt fóstur* er að ræða þegar barni er komið í fóstur sem varir þar til það nær sjálfræðisaldri.

Hér er um að ræða fjölda barna sem ráðstafað var í fóstur á árinu auk barna þar sem tímabundnu fóstri var breytt í varanlegt fóstur. Í einhverjum tilvikum getur verið um það að ræða að sama barni sé ráðstafað í fleiri en eina tegund af fóstri og því séu börnin færri en samanlagður fjöldi ráðstafana.

4 Úrskurðir og aðrar ákvarðanir barnaverndarnefnda

Sama barn getur verið úrskurðað í fleiri en eitt úrræði á árinu. Upplýsingar töflunnar sýna að úrskurðir eru fátíðir í hlutfalli við heildarfjölda mála enda fela þeir í sér afdrifaríkar ákvarðanir.

Tafla 4-1 Fjöldi barna þar sem barnaverndarnefnd eða dómstólar úrskurðuðu og ýmsar ákvarðanir barnaverndarnefnda

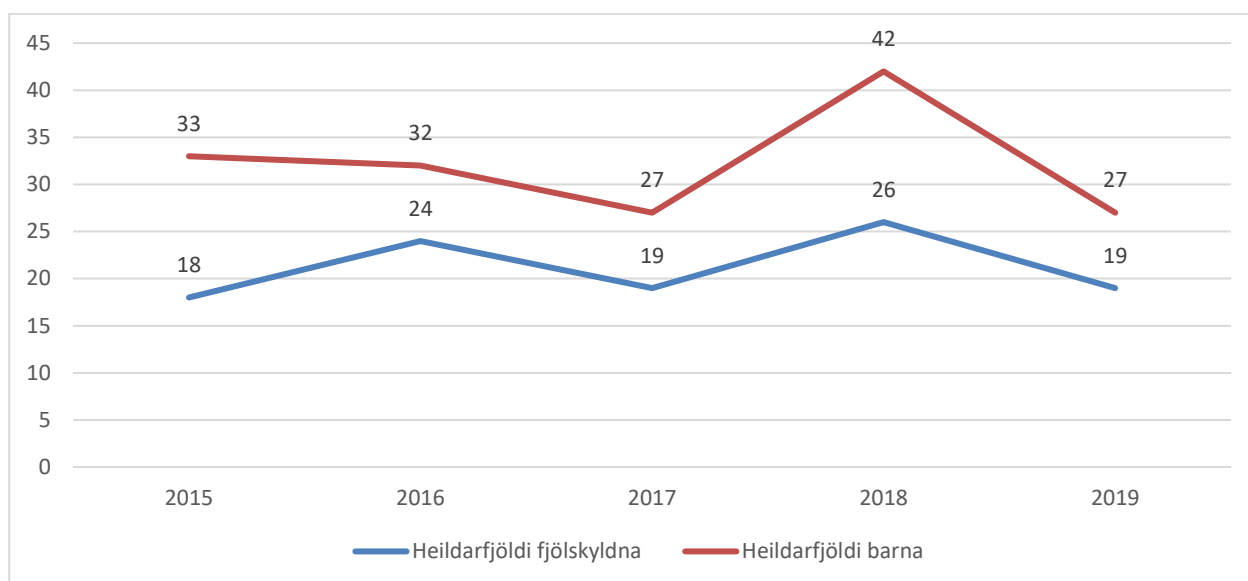
	2015	2016	2017	2018	2019
Úrskurðir barnaverndarnefnda					
Fjöldi barna þar sem úrskurðað var án töku barns af heimili (26. gr. bvl.)	9	5	0	3	6
Úrskurðir um eftirlit með heimili (26. gr. bvl.)	2	3	0	1	3
Fyrirmæli um aðbúnað barns, meðferð o.fl. (26. gr. bvl.)	4	5	0	1	1
Bann lagt við að farið væri með barn úr landi (26. gr. bvl.)	3	0	0	1	2
Fjöldi barna vistuð utan heimilis (27. gr. bvl.)	63	60	73	59	54
Ýmsar ákvarðanir barnaverndarnefnda					
Bvn. leitaði brottvikningar heimilismanns eða nálgunarbanns fyrir dómi (37. gr. bvl.)	3	4	1	2	0
Bvn. óskaði lögreglurannsóknar (20. gr. rglg. nr. 56/2004)	83	90	83	72	67
Foreldrum veittur fjárstuðningur til að greiða lögmannsaðstoð (46. gr. bvl.)	118	154	142	104	133
Fjöldi barna veittur fjárstuðningur til að greiða lögmannsaðstoð (46. gr. bvl.)	10	18	13	5	15
Fjöldi barna þar sem Bvn. greip til neyðarráðstöfunar (31. gr. bvl.)	68	62	80	67	87
Þar af vegna vistunar barna á lokaðri deild Stuðla	16	26	14	19	26
Fjöldi barni skipaður talsmaður (46. gr. bvl.)	136	147	158	203	209
Dómstólar úrskurðuðu um vistun barns utan heimilis (28. gr. bvl.)	23	29	19	9	10

4.1 Forsjársviptingar

Tafla 4-2 Kröfur fyrir dómi um sviptingu forsjár

	2015	%	2016	%	2017	%	2018	%	2019	%
Heildarfjöldi fjölskyldna	18	100,0	24	100,0	19	100,0	26	100,0	19	100,0
Heildarfjöldi barna	33	100,0	32	100,0	27	100,0	42	100,0	27	100,0
Drengir	16	48,5	11	34,6	16	59,3	19	45,2	16	59,3
Stúlkur	17	51,5	21	65,6	11	40,7	23	54,8	11	40,7
Kröfu um sviptingu hafnað	1	3,0	1	3,1	5	18,5	2	4,8	0	0,0
Dómur um sviptingu	20	60,6	15	46,9	11	40,7	23	54,8	5	18,5
Sátt náðist	12	36,4	14	43,8	8	29,6	16	38,1	13	48,2
Niðurstaða lá ekki fyrir	0	0,0	2	6,3	3	11,1	1	2,4	9	33,3

Á árunum 2015–2019 var algengast að börnin væru á aldrinum 0–5 ára eða 37,9% barnanna og 30,4% barnanna voru á aldrinum 6–10 ára. Í málum barna þar sem gerð var krafa um sviptingu forsjár var algengast að barnaverndarnefndir vistuðu börn hjá fösturföreltrum og algengasta ástæða þess að barnaverndarnefnd gerir kröfu um forsjársviptingu er vegna áfengis-og/eða vímuefnaneyslu foreldra.

Mynd 4-1 Kröfur um sviptingu forsjár

4.2 Umsagnir vegna ættleiðingar

Tafla 4-3 Umsagnir vegna ættleiðingar¹

	2015	2016	2017	2018	2019
Umsagnir vegna ættleiðingar að beiðni sýslumanns	19	33	20	19	27
Vegna fósturbarna	0	3	1	2	5
Vegna barna erlendis frá	12	23	17	15	18
Vegna stjúpbarna	5	6	2	2	3
Vegna barna búsettra á Íslandi	2	1	0	0	1

¹Barnaverndarnefndir veita umsögn um hæfi þeirra sem óska leyfis frá dómsmálaráðuneyti til að ættleiða börn samkvæmt ákvæðum ættleiðingarlaga.

Viðauki

Yfirlit barnaverndarnefnda 2019

Tafla 0-1 Barnaverndarnefndir á Íslandi árið 2019¹

Nafn barnaverndarnefndar	Heiti sveitarfélags	Fjöldi starfs- manna	Fjöldi stöðu- gilda ²	Fjöldi mála	Fjöldi barna í umdæmi	Fjöldi í umdæmi alls	Hlutfall barna í umdæmi	Fjöldi mála/ 1.000 börn
Barnaverndarnefnd Reykjavíkur	Reykjavík	46	45,3 ³	1.738	27.042	131.136	20,6	64,3
Fjölskyldunefnd Seltjarnarness	Seltjarnarneskaupstaður	2	2,0	49	1.075	4.726	22,7	45,6
Barnavernd Kópavogs	Kópavogur	12	11,4	656	8.818	37.959	23,2	74,4
Fjölskylduráð Garðabæjar	Garðabær	3	2,5	216	4.221	16.924	24,9	51,2
Barnaverndarnefnd Hafnarfjarðar	Hafnarfjörður	11	10,71	595	7.337	29.971	24,5	81,1
Barnaverndarnefnd Reykjanesbæjar	Reykjanesbær	6	6,00	374	4.371	19.421	22,5	85,6
Félagsmálaráð Grindavíkur	Grindavík	3	1,6	51	917	3.512	26,1	55,6
Fjölskyldu- og velferðarráð Suðurnesjabæjar og Voga	Suðurnesjabær og Vogar	4	3,0	171	1.165	4.896	23,8	146,8
Fjölskyldunefnd Mosfellsbæjar	Mosfellsbær og Kjósarhreppur	4	2,2	155	3.187	12.318	25,9	48,6
Barnaverndarnefnd Akraneskaupstaðar	Akranes og Hvalfjarðarsveit	4	3,6	211	2.014	8.159	24,7	104,8
Barnaverndarnefnd Borgarfjarðar og Dala	Borgarbyggð, Skorradalshreppur og Dalabyggð	5	1,5	95	980	4.556	21,5	96,9
Félagsmála- og barnaverndarnefnd Snæfellinga	Snæfellsbær, Grundarfjarðarbær, Helgafellssveit, Stykkishólmur, Eyja- og Miklaholtshreppur	3	1,5	33	884	3.947	22,4	37,3
Barnaverndarnefnd á norðanverðum Vestfjörðum	Ísafjarðarbær, Bolungarvíkurkaupstaður, og Súðavíkurhreppur	4	2,29	117	1.086	4.972	21,8	107,7
Barnaverndarnefnd Vesturbyggðar og Tálknafjarðar	Vesturbyggð og Tálknafjörður	2	0,6	12	281	1.272	22,1	42,7

¹ Upplýsingar sem koma fram í töflunni eru byggðar á ársskýrslum barnaverndarnefndanna svo og mannfjöldatölum frá Hagstofu Íslands fyrir árið 2019.

² Einhverjar breytingar urðu á árinu en miðað er við stöðuna við árslok 2019.

³ Stöðugildi voru 45,3 auk tveggja eftirlitsmanna í 2,65 stöðugildum.

Barnaverndarnefndir á Íslandi árið 2019 (framhald)

Nafn barnaverndarnefndar	Heiti sveitarfélags	Fjöldi starfs- manna	Fjöldi stöðu- gilda	Fjöldi Mála	Fjöldi barna í umdæmi	Fjöldi í umdæmi alls	Hlutfall barna í umdæmi	Fjöldi mála/ 1.000 Börn
Barnaverndarnefnd Húnaþings vestra og Stranda	Húnaþing vestra, Strandabyggð, Árneshreppur, Kaldrananeshreppur og Reykhólahreppur	3	0,75	29	438	2.082	21,0	66,2
Félagsmálaráð Austur- Húnavatnssýslu	Blönduósbaer, Húnavatnshreppur, Skagabyggð og Sveitarfélagið Skagaströnd	2	0,5	64	433	1.872	23,1	147,8
Barnaverndarnefnd Skagafjarðar	Sveitarfélagið Skagafjörður og Akrahreppur	4	1,5	48	926	4.239	21,8	51,8
Barnaverndarnefnd ÚtEy	Dalvíkurbyggð og Fjallabyggð	4	1,0	43	787	3.909	20,1	54,6
Barnaverndarnefnd Eyjafjarðar	Akureyri, Eyjafjarðarsveit, Grýtubakkahreppur, Hörgársveit og Svalbarðsstrandarhreppur	7	6,7	351	5.202	21.578	24,1	67,5
Félags- og barnaverndarnefnd Þingeyinga	Norðurþing, Skútustaðahreppur, Þingeyjarsveit, Tjörneshreppur, Svalbarðshreppur og Langanesbyggð	2	1,5	62	945	5.113	18,5	65,6
Félagsmálanefnd Fljótshéraðs og Seyðisfjarðarkaupstaðar	Fljótshérað, Fljótshreppur, Borgarfjarðarhreppur, Djúpvogshreppur, Vopnafjarðarhreppur og Seyðisfjarðarkaupstaður	3	2,8	92	1.291	5.667	22,8	71,3
Barnaverndarnefnd Fjarðabyggðar	Fjarðabyggð	2	2,0	120	1.230	5.072	24,3	97,6
Félagsmálaráð Hornafjarðar	Sveitarfélagið Hornafjörður	3	0,5	27	450	2.434	18,5	60,0
Félagsmálanefnd Árborgar	Sveitarfélagið Árborg	4	3,6	187	2.555	10.055	25,4	73,2
Velferðarnefnd Árnesþings	Hveragerðisbaer, Ölfushreppur, Skeiða- og Gnúpverjahreppur, Hrunamannahreppur, Flóahreppur, Grímsnes- og Grafningshreppur, Bláskógabyggð	3	2,0	101	1.848	8.749	21,1	54,7
Barnaverndarnefnd Rangárvalla- og V- Skaftafellssýslu	Rangárþing eystra, Rangárþing ytra, Ásahreppur, Mýrdalshreppur og Skaftárhreppur	3	2,4	71	987	5.240	18,8	71,9
Fjölskyldu- og tómstundaráð Vestmannaeyjabæjar	Vestmannaeyjabær	5	2,1	72	894	4.355	20,5	80,5
Samtals/meðaltal		154	121,55	5.740	81.364	364.134	22,3	70,5